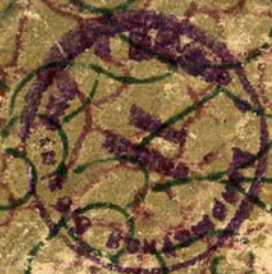
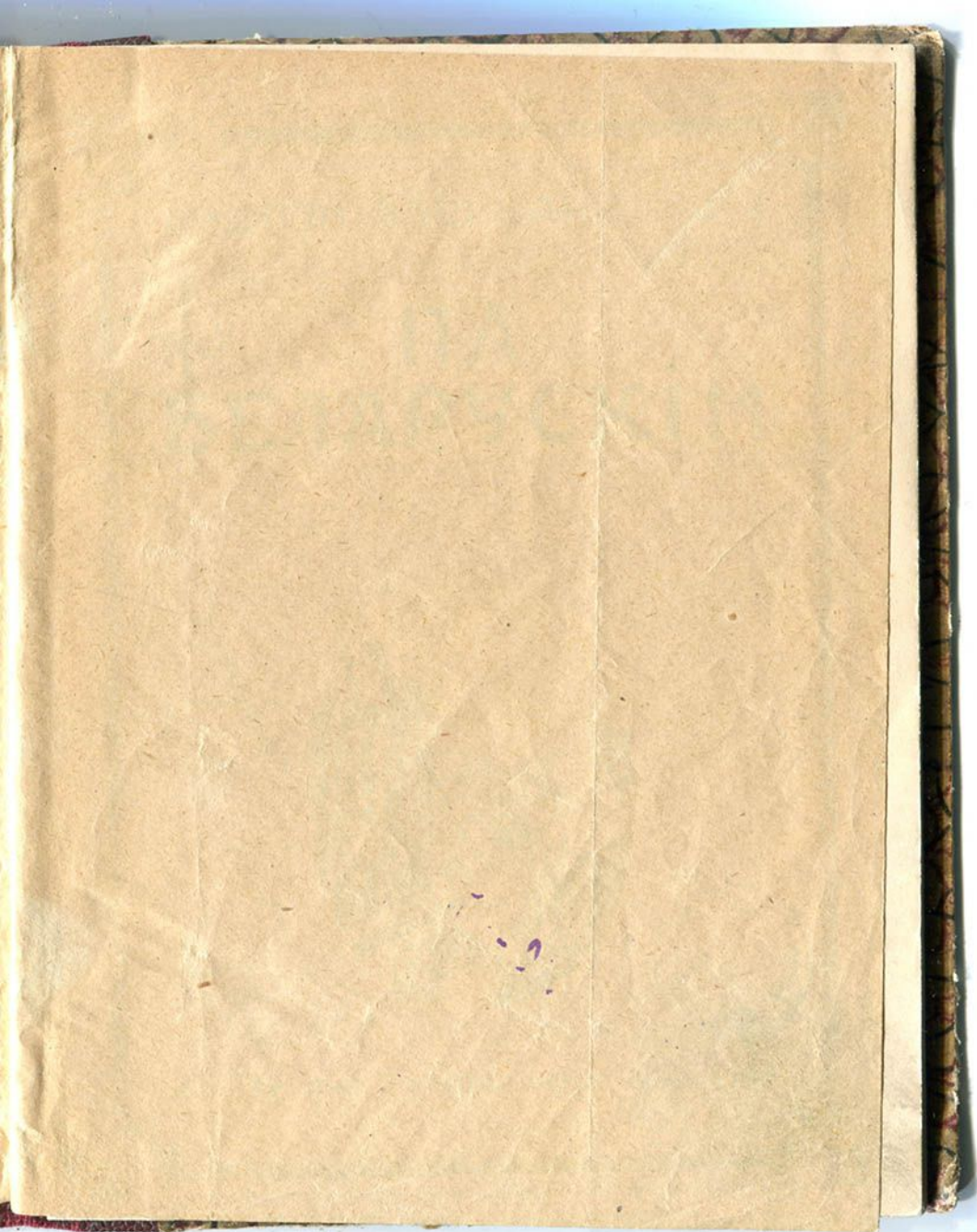

Ба 45724

ac-4

234

1057

Бн 81

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

~~aa
4079~~

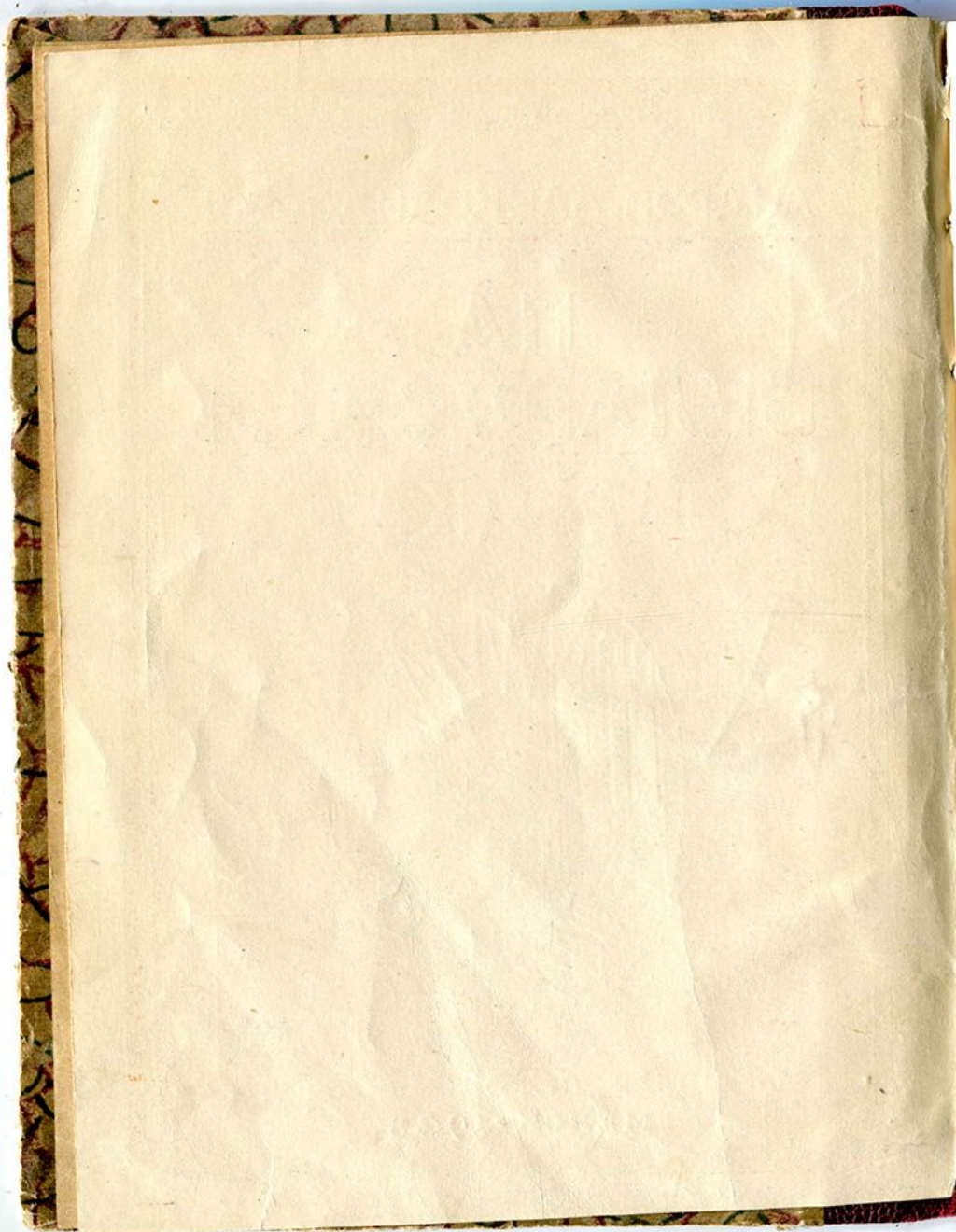
ПА БЕЛАРУСКІМ БРУКУ

~~Б. а. 288
4079~~

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВYДАВЕЦТВА

МЕНСК-1928

СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ

ДЛЯ БЕЛАРУСКИМ ЯЗЫКУ

1927

М. П. П. П. П.

2.26

20-28

а

БД
А 45724

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

1964 г.

*инд
ме
су.*

БД
А 45724

ПА БЕЛАРУСКІМ БРУКУ

ВЫДАНЫНЕ ДРУГОЕ

Бел. дзеял
1994 г.

~~Б. А. 28
6889~~

ас-4

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАУНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
М Е Н С К — 1928

PHILIPSON

МЕНСКІ РЫТМ

Тым кажу,
каму наша песьня чужая;
праводжу мяжу,
пачынаю.

1

Нырай, фабрычны дым,
у дрыжачую сонную сіль,—
разьвясёлы юнацкі уздым
пачуеш ты ў песьнях машын!
Прыкры табе гэты дым?
Точыць сэрца тваё, як туман?
Нырай, фабрычны дым!
Расьцілай свой дыван...
Зьвіні, сьпеў малады!
Завод, бі ў барабан!

Дым гэты нашых фабрык
праглыне далікатныя вочы.
Страшна?

7

Сэрца дрыгваю рагоча?
А як чорныя, хворыя фарбы
ліжуць твар рабочых,
вам ня цікава?
Што? гэта зброд сьмяцьця?
Гудзіць, гудзіць навальніцай
аблава

за паясьніцай

жыцьця.

2

А вечар кадрыль адбівае,
пеніцца вуліцы звон.
Вечар прысеў і сьпявае
на рамах фабрычных вагон.

І гэтая песьня вам страшна?
Бі ў барабан, завод!
Дым выганяй на пашу—
на вольны прастор-небазвод.

Ёсьць такія, што ў бляску золата,—
галава, як і грудзі, наўсьцяж.
І прыкра ім, што сьпеў молата
Беларусі Савецкай—наш!

Эх, родная сталь-машына,
Беларускай рабочай зьвіні!
Песьня тваёй хвіліны
вылівае жалезныя дні.

3

Хлопцы з дзіцячага дому
купацца ішлі грамадой.
Беларускай зьвінелі, вядома!
Ня ведалі лепшай, другой.

9

Рабочы вышаў з хаты,
радасьць кіпіць у грудзёх.
— Зьмена, зьмена багатая,—
думка прабегла ў вачох.

Селянін на рынак ехаў,
каняку спыніў і слухае.
Вочы дрыжаць пацежай,
сэрца ўзняло завіруху.

А хлапцы паскідалі кашулі:
сонца ліжа іх жоўтыя плечы.
Грамадаю песьню загнулi
весела, сьмела, карцеччу...

4

Не спадабалася песьня дзяўчыне,
павярнулася раптам назад.
Беларуская песьня ня згіне—
ёй зьвініць новых дзён варстат!

Ой, дзяўчына, ня знойдзеш бярогі,
сутарэньня табе не дадуць!
Хіба ўлетку насыцяць разлогі,—
,Шчэ ня вывелі ўсю лебяду.

Гуляй-жа! прытулак ня цесны:
Ці сад, ці бульвары, ці сквер.
Але й тут беларускаю песьняй—
успорыць цябе піонэр.

І пальцеца песьня звонкая
ды над вольнай над нашай старонкаю.

Мо' сэрца і б'е завірухай?
Але тут хоць ня хочаш, а слухай:

„А ў бары, бары
тры дарожанькі...“

АБРАМ

У цёмным, сырым сугарэньні
жыве адзінокі Абрам.

Ой, ня раз зьбіраў сьлёзы у жменю.

Ой, ня раз начаваў ля крам...

Да вечару, з самага рынку,
ў гарачы ліпнёвы час
бутэлькай, а хочаш і шклянкай
прадае лімонны квас.

Паклічуць купцы з „ятак“,—
на работу наймецца Абрам:
на пласе сячэ цяляты,
і ня ходзіць тады ён ля крам.

Ня крычыць у бурлівым рынку:
—„Папера—сьмерць для мух“
і чэрствага хлеба скарынку
ня ходзіць выпрашваць у „круг“.

Вясёлы ён стаў, бо ведае,—
у кішэні ўсё-ж будзе рубель.
І ўвечары толькі ён сьнедае.
паклінаючы ў думках сябе.

У полі зьвінелі калосься,
як гораду песьня падполья...

— Цяжка, ой, цяжка жылося
Беларусі пад няволяй.

Польшчы рука
у Менску слаўным
панавала,

а Сьвіслач рака,
так забаўна,
злавала:

Б'е ў берагі,
уздымаючы гул,
скрыгоча:

Што, пан дарагі,
падстаўляе нагу
рабочы?

Дзяржыся!..
Сьвіслач кіпела
няволяй.

Гэй, расступіся!—
гудзела
падполье.

Панства выла:—
ламаюць
засовы.

І Беларусь радзіла
Кастрычнік
Ліпнёвы!

На вуліцах сьцягі рдзеюць
над вокнамі ўзломаных крам...
Ня відаць Абрама, дзе ён?
Што цяпер робіць Абрам?

Яму справілі з блудам заручыны
уцякаючы ўланы-зьяры.
І Абрам як-бы атручаны...

З ім ня хоча й жыцьцё гаварыць,—
яго хваляй сваёю глынула—
пусьціўшы з пакатай з гары...

У Абрама ў грудзёх мільгануда:
дачку каб сваю адшукаць,
а дачка-ж у разгул нырнула,—
ёй сорам Абрама знаць.

Вочы ўздыме маланьнем Абрам
у бязбожную высь-небазвод:
ну і просіць:—сьвяты Аўраам,
дай дажыць сваіх год без клопот.

Маліцца, адзеўшы талесы,
не хадзіў Абрам у школу
і ламае, ламае пальцы,—
час настаў невясёлы.

А дачка—сэрца чуткае,
вочы—палаючы мак.
Ня кажуць—яна простытутка,—
па каханьню, дык гэта так...

Ой, нядобрыя йшлі пагудкі,
ў сэрцы кожнаму ёсьць цеплата.
Дзяўчыны сэрца чуткае,
але ў наўкольлі ня так.

Не зразумець ёй жыцьцё змаганьня,
не зразумець ёй бурлівы завод.
Ёй прыемна там, дзе каханьне,
дзе перысты лоскат згод.

Дзе „романс мілагучны сопрано“
запяе пра вясновыя дні.
Сэрца юнацтвам сатканае
кудлачыць каханьня агні.

Дык пашто-ж ёй знаць бацьку Абрама?—
ёй жывецца з размахам—наўсьцяж.
Ёй знаёмымі сталі брамы,
ёй знаёмы стаў грубы марш...

Але ўспомніла бацьку—вядома,
дый позна, яго не спаткаць.
І ў завулках блукае бяздомкам
сэрца... сэрца за грошы мяняць

Пра такіх, пра жыцьцё разгоннае
песьня з рабочых хат
цяпер разьліваецца званам
на свой рабочы лад:

— „Ды ляцяць міскі ды з паліцы“,
немец ходзіць ля спадніцы.

Ой, люлі, ой, люлі,—
дзеўку замуж аддалі.

Дзеўка, немкаю як стала,
панямецку загуляла.

Ой, люлі, ой люлі,—
з Менску немцы уцяклі.

Дзеўка ные, дзеўка плача:

— Прападзі ты, доля-кляча!

Ой, люлі, ой люлі,—
паны польскія прышлі.

Зноў жыцьцё і зноў забавы,—
дзеўка мысьліць аб Варшаве.

Ой, люлі, ой люлі,—
і палякі уцяклі.

Як знаёмы сталі брамы,
дык і ўспомніла Абрама.

Ой, люлі, ой люлі,—
косьці бацькавы згнілі.

Дзеўка плача, сьлёзы роем:

— Эх, жыцьцё маё ліхое!..

Дзяўчыны—сэрца чуткае,
вочы—палаючы мак.

Кожны знае—і гэта ня чуткі,
што Абрама дачка прастытутка;

і сьмяяліся й проста так...

Толькі Менск віхравейны ірдзее,
зьмятае асколкі сьмяцьця!

Ён здзейсьвіць заводаў ідэі
на крыгах старога жыцьця.

УСЕВАЛАДУ МАКАРАВІЧУ
ІГНАТОЎСКАМУ

* * *

Бурапеніў, буяніў па бруку ✓
вечар—ліпнёвы гармонік.
Вецер у вокны стукаў,
звінелі падковамі коні.
Вуліцы гулам абліты,
пагоні ўздымалі машыны.
Афішы—плякаты—вітрыны:
даклад—лекцыя—мітынг...

* * *

Загуляла чырванню ўзвышша,
закуваў партызан—кулямёт.
Вечар, хоць з сілы і вышаў,
а сьціскаў агнявы палёт.
Завіваўся, бегаў босы
вечар бунтар-гарманіст,
бурапеніў, ня то што проста
са стрэхамі дождж гаманіў.

БД 45424

* * *

Крыльлі апёк „бялы ожал“,
памкнуўся крычаць, але змоўк.
Змоўк, бо вінтоўкай стрыножыў
стары партызан—Воўк *).
Вышла з падвалу падполье—
Беларусі Вольнай быць!
вуліцы сталі полем—
полем ліхой барацьбы.

* * *

У рыштках мінулае тае...
Новым—юнацкі гоман.
Беларусь маладая, вітаем
мужыка—куніста—наркома.

10 лістапада 1924 г.

*) Воўк—пры паляках падпольная мянюшка Ё. М. Ігнатоўскага.

АНАТОЛЮ ВОЛЬНАМУ

За вакном мітульга сыпучая,
вечер сьвістам у хату просіцца.
З-за лахмоцьцяў месяц змучаны
ды на п'яніцу-ночку косіцца.

А па вузкіх, брудных вуліцах
ліхтароў сьвет цалуецца з лужамі.
Вакяніцы да сьцен бліжай туляцца,—
вось мо' вечер сарваць і ня здужае...

...Эх, гульбішчам такім я прыцель,
разам з ветрам зрываў-б вакяніцы,
бо такую гульнію-багацьцем
успаміны ў грудзёх крынічаць...

Б 45724

ЛЕПШ НЯ СУНЬСЯ...

Сонца, ты любіш купацца па стрэхах,
любіш сесьці на згніўшым крыжы.
Ведай толькі, кажу я ня сьмехам,
✓ лепш ня сунься са мной на нажы.

Глянь само: ну, як мне не злавацца?
Абняло крыж, струхнелы, як пень..
Без сьвятла, бачыш, людзі за працай,—
горне іх бяспрытульны цень.

Мае грудзі сьціскаюцца туга,
злосьць скрыгоча цябе, каб разьбіць!
✓ Хоць і я, як і ты, валацуга,—
а працоўным—я буду служыць.

І ты лепш сьвятла шчырай жменяй
кінь глыбей у жыцьцё, ня блудзі..
Скажа „дзякуй“ табе сутарэньне,—
разам вільгаць страхне з грудзі...

Ганарыцца ня варта бляскам;
ёсьць-жа шляхта,—пашто адбіраць?
Ты зірні толькі ў нашыя казкі,
прывітаеш плячмі гэту раць...

Дык пакінь ты лізаць фарбу стрэхаў,
кінь туліць да сябе крыжы.
Калі-ж не, дык, кажу я ня сьмехам,—
лепш ня сунься са мной на нажы!..

Д Р У К А Р

І дзень і ноч дрыжыць літар,
свінцовы пыл у вокны звоніць.
Над касай весела друкар
трымае літары ў далоні.

Кладзе ў радкі, бы мосьціць брук:
за словам слова, так артыкул
вясёлай песьняй твoryць друк,
але баліць рука-матыка.

І дзень і ноч машынаў гул
цалуе гарача рабочых.
Таму руку, таму нагу
прыцісьне й радасна рагоча:

— Варстат заменіць соткі рук,—
што робіш ноч, ён дасьць хвілінай...
Гэй ты, крылаты вольны друк,
цябе вітаю я, машына!

Студзень 1924 г.

ПЕСЬНЯ ВЕСКІ Й ФАБРЫЧНЫХ СТАНКОЎ

У полі, ліпнёваю ноччу,
пастухі раскладаюць агні.
А ў горадзе песьню рабочым
на колах пяюць рамяні.
Машына песьняй госкае,
стружкі кідае наўкруг,
каб хутчэй, хутчэй у вёску
паслаць сталёвы плуг.
Заўсёды: позна, рана
крынічыць фабрычным жыцьцём.
Каб хутчэй машына-дынама
разьліла свой сьпеў над сялом.

Селянін і рабочы, дарога
працярэблена вамі адна! // v
Прамінупі часы убогія—
сённяя ў восені наша вясна.
Ні Пятро, ні Ёлья аружжам
тваё поле ўбяруць аксамітам.
Ты ня богам, вёска, акружана,
а сваёю рукою працавітай...

Помнім, помнім прыжмураны Ленін
табе, вёска, сказаў:—дай руку!
І сёньня машынай праменьні
ў тваім сэрцы радасьць друкуюць!
Свае хаты аздобіш снапамі,
вёска, сьвята тваё, твой звычай!
Сваю працу сваімі рукамі—
збірай, вёска, у свой Ураджай!
Ты сьвяткуеш, сьмяюцца вочы,
каласіцца вясковы сход.
Я вітаю цябе ад імя рабочых
падарункам—трактар паслаў завод!
Хай ў сто звонаў зялёны гоман
разьліваюць калосьсі палёў.
Крок за крокам ідзём у жыцьцё мы
з песьняй вёскі й фабрычных станкоў!

БАЦЬКАВА РАДАСЫЦЬ

Гэй, шыпі, сьпявай, машына!
Весялей гудзі, кацёл.
Сёньня сьвята, сьвята сына—
залічыўся ў комсамол!

Сёньня сходка фаб'ячэйкі,
хлопцы—проста ў іх агні.

Эх, сталёвая жалейка,
маёй радасьцю зьвіні!

У віхуры, у завірусе
ды фабрычнага жыцьця.
Комсамольцам Беларусі
стала роднае дзіця.

І на фабрыцы рухомы
малады мой качагар:
выбран членам фабзавкому,—
весяліся ў домне жар!

Бацьку-ж радасьці хвіліна,
ў сэрцы шчасьця сытны стол.
Гэй, шыпі, сьпявай, машына,
ў тваіх сьпевах—комсамол!

ПАДПОЛЬЮ

У глыбі, дзе сеткай карэньні,
комсамольцы выкоўваюць волю.
— Прынясе, прынясе вызваленне
комсамол Беларусі—падполью!

Падпольле—дзіця рабочых!
Вінтоўка—штык—наган...
Сталью звоніць друкарня ноччу,
адбівае паўстаньня плян.

А на вуліцах панская варта—
ня нырне ў сутарэньне жыцьця!
Ёй ня ведаць, што там не на жарты
змагаецца волат-дзіця...

Эх, зможам мы паншчыну, зможам!
Сьмерць прыгорне яе ў свой прыпол;
без дарогі пашле ў падарожжа,
размахнуўшы з пляча—комсамол!

БУДУ ПІОНЭР!

Быў дзіцём, жыцця ня бачыў,
стала лепш—і ён цяпер:
— Гальштук дай мне, няіначай,—
буду добры піонэр.

Падрасту і ў комсамоле
папрацюю—й яшчэ як!
Палюбіў я ў нас, у школе
комсамольскі маладняк.

А як вырасту, дык сільны
ў нашу армію пайду:
Беласток, Гародню, Вільню
я да Менску прывяду.

Я дзіцё машын, заводу;
працу моцна я люблю.
Каб жылі сяяне ў згодзе,
самажнеяк нараблю.

Ёсьць-жа хлопцы, як вароны,—
то на плошчу, то на сквэр.
А мне гальштук дай чырвоны—
буду добры піонэр!

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ

Сьмела ўперад дружным сьпевам!..
Раз! Два! Левай!

Шлем, шынэль, штык, патроны..
Дружна ўперад, полк чырвоны!

Ўзвод за ўзводам, крок за крокам,
сьмела ўперад! Фронт шырокі!

Гэй, разгонны полк чырвоны,
час прышоў! Раўнуў калёны...

Гэй-жа, левай! Левай!.. Дружна!
Хто супроць нас — хутка здужым!

Сьмела ўперад дружным сьпевам!..
Раз! Два! Левай!..

В Е Ч А Р

Слухмяным хлопчыкам прышоў
у горад
вечар...

Веча

зорак

тча павуціну сноў.

А ў глухой прасторнай сіні—ўзвышышы
вечар славу нашу
чырвонай ніткай вышыў.

Подых ветру вабіць радасьцю рабочай,
чырвань вуліц цешыць сьпевам барацьбы.

Сэрца, ціха-ціха, шэпча мне, прарочыць:
— хутка мы павінны у Заходняй быць!..

НОВЫ МЕНСК

Вечны гул ня спыняе лізаць камяніцы,
вочы глытаюць рэкламы вітрын.
Гадзіннік—спакойна на менскай званіцы
б'е глухім звонам—дванаццаць гадзін.

У Як зьвяры, песьняй сталі скрыгочуць машыны,
блудніцай бегае сонца ля сьцен.
Скрага-жыцьцё, каб ня страціць хвіліны,
конна імкнецца шукаць сабе зьмен.

Акрываўленай хваляй Менск складкі на твары
змыў з сябе, стаў разьвясёлы юнак.
Песьняй крынічыць! Забаўна штукарыць!
Гудзіць у грудзёх яго Нёмнам вясна!

Спалоханы вецер таемна на стрэхах
за комін прысядзе, коса зірне.
Сонца сьвятла жменю кіне ў прарэху
волату Менску, а разам і... мне.

Баяцца яго, бо пад час бурапеніць;
вуліцай глянь—шмат хто носіць сіняк.
Адстанеш—заменіць сьвінцоваю зьменай!
О, Менск, ты і я—маладняк!

1923 г.

МЯСТЭЧКА

I

Пятніца...
Запалілі свечкі
ў кожнай хаце
цёмнага мястэчка.
На стале ля свечак
сьпечаная хала.
Ў талесах мястэчка
сівы талмуд чытала.
Сонейка пагасла...
Запалілі свечкі...
Пятніца...
Вечар...
Моліцца мястэчка.

II

Вечар жніўны ціха павявае,
 рассыпае срэбра кроплямі расы...
 Ходзіць задуменны местачковец Хаім;
 месяц завіваўся ў сівыя валасы.

Моліцца на месяц, моліцца на неба,
 просіць дапамогі—Борух, адэной!..
 Моліцца пакорны местачковец рэбэ,
 просіць неба яснае выслухаць адно.

Глянуў на старога: абадраны, голы,
 талесамі роніць буйнаю слязу.
 А калісьці Хаім ездзіў балаголам,
 іа цяпер ад нечага—гадуе ён казу

кожны вечар ходзіць з хаты ў хату
 і ў кожнай хаце хэйдар, ну і „гут“...
 як шчыры рэбэ горача заўзята
 дзеткам убівае ў голавы талмуд.

Ї гандлюе, хочаш, бакалеем,
 з камізэлькі, хочаш, какаіну дасьць.
 Моліцца на неба... Сьлязою грудзі рве ён,
 Спавіло яго няшчасьце і бяда.

Ї ламае рукі, і ламае пальцы,
і губляе сьлёзы на зялёны дол.
Родныя сыночкі адкідаюць талесы
і заместа школы йдуць у комсамол.

Їх лаялі... Пракляцці насылалі,
праганялі з дому, голых праганялі.
Їм хоць-бы што, нібы сьцяна нямая—
замест талмуду „Арбэйтэр“ чытаюць.

Багамольны крамнік, набажны гандляр—
злосьць яго спавіла, злосьць кідала ў жар.

III

Ноч мінула ў цемені дубровы,
пагасіўшы ветрам сонныя агні.
Ноч міне ў зьнямозе, светлаю падковай
прывітае раніцу—прозалаць зарніц.

Над мястэчкам глуха, пахіліўшы вецьці,
шапацелі хвойкі, калыхалі ціш..
Талесы, як хмары, доўгія сталецьці
мутнымі вачыма чадзілі ў жыцьці.

І пад шум гішэфтаў і цяпер мястэчка
каратала буднем сонечныя дні...

.

Ой, зусім нядаўна запаліла сьвечкі
новая раніца—прозалаць зарніц.

В О С Е Н Ь

Навальніцу, віхуру—люблю я,
але восень—чыстае гора:
кажуць, поле маўчыць, не хвалюе,
толькі стогны вятроў па-над борам.
Толькі стогны і крыкі ў бясьсільлі мы,
каб прымусіць рассыпацца восень.
П'яны вечар прыкрыў зямлю крыльлямі
і па стрэхах імглу разносіць.
І віхрыцца халоднымі хвалямі
ускудлачаны вецерам злосным...
Ой, ты, вецер, чаму цябе хвалім мы?
Не таму, што ня любіш ты восень?

22-XI—24 г.

МАШЫНІСТ

Закалыхалася сірэна ў белых сецях,
узбудзіла раніцу зімы.
На ляднянках коўзаюцца дзеці,
як калісьці коўзаліся мы.

Дзівосныя, асьнежаныя ўзоры
Увабралі вокны камяніц...
А на фабрыцы машынным звонкім хорам
кіраваў сівенькі машыніст.

Асьнежаны бязмежныя даліны,
асьнежаны фабрычных труб квартал.
З шаснаццаці гадоў ён ля машыны,
з шаснаццаці за працай каратаў...

Павевам гордай радасьці ўрачыстасьць
рабочы клуб прыветліва спаткаў:
Гэроя працы—машыніста
насіла моладзь на руках.

МАЯ ПЕСЬНЯ

Выйду я ўвечары, выйду на вуліцу,—
вуліца ўвечары сьпіць...

Песьня мая шмат каму муліцца,
ў сэрцы іх ветрам рыпіць.
І ня раз на мяне цкавалі,
і ня змоўклі яшчэ і цяпер!

Мае песьні мяне ўздавалі,—
а грубыя, як літара—„р“.

Выйду на вуліцу,
туліцца гоман;
сьвет ліхтароў рассыпае чад.
Вечар сугуліцца,
ў сьценах нардому
слухае ўважна даклад.

На небасхіле, як цені, застылі
шапкі фабрычных труб.
Змоўклі машыны,—гул бязупынны,
вабіць песьнямі клюб.

Песьні вясёлыя сэрца радуюць,
песьні у сэрцы ўзьнялі карагод.
— Нас прызнаюць!

Засьмяецца радые.
Другой тэлеграмай:
— Будуўце флёт!

Сьпеў грамады
гарадзкіх падросткаў
гармідар ўздымае ў спакоі начным.
Гудуць правяды,
рассыпаецца Роста:

— Будуйце Авіахім!

Песьня сьціскае ціш алавяную,
песьня—новага дню маяк.
Песьня змаганьнем працоўных убраная,
песьня мяне ўзгадавала,

— Мая!

Мая песьня—
песьня фабрык!

Маё слова—
звон машын,

Мая песьня—
чырвань фарбаў,

Маё слова—
плынь душы...

Мая песьня—
веснавыя ўзоры,

гоман дня
ў рабочую пару.

Мая песьня—
Новы Горад

Маладняк

і

Беларусь!

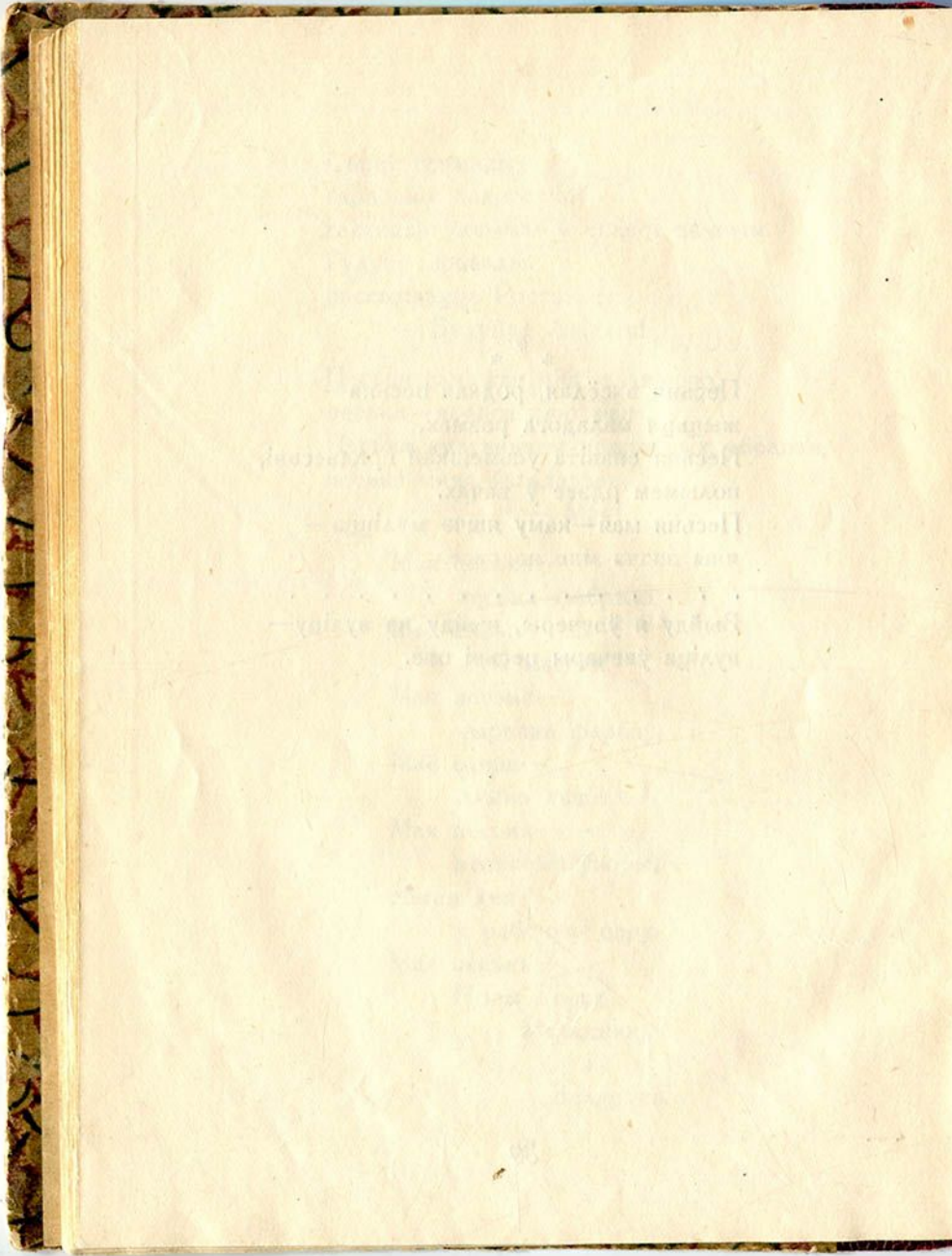
* * *

Песьня вясёлая, родная песьня—
жыцьця маладога размах.

Песьня спавіта усьмешкай прадвесьні,
полымем рдзее ў вачах.

Песьня мая—каму яшчэ муліцца—
яны згача мне не све.

.
Выйду я ўвечеры, выйду на вуліцу—
вуліца ўвечеры песьні пяе.

...І тчэ забыўшыся рука,
Замест пэрсідэкага узору,—
Цвяток радзімы васілька.

Максім Багдановіч.

ЧУЖЫНА

НА МАГІЛУ
МАКСІМА БАГДАНОВІЧА

I

Павевы праменьняў на скалах
прасьнелаю ласкай дрыжаць,
а ў грудзёх у маіх бушавала—
вечарынкай калючай імжа.

Мора плешча халодным звонам,
ліжа пырскамі бераг круты.
Ня зьвініць тут зялёны гоман,
не трасуцца лазой балаты.

То шэрай, то сіняю хваляй
мора твар свой прыкрые й злуе.
Б'е навалай! Асінай дрыжалі
на хвалях чаўны... Зальле!..

Зальле зьвярына, замучыць,
валам сьпяе сьмерці вальс.
Палошчаць чаўны, як анучу,
плошча сініх хваль.

II

Падпывай, параход, на бераг!
 Дай гудок, і якар нырне.
 А кудзеляй туман, як нерат,
 сваёй вільгацьцю мучыць мяне.

Параход атуляе цемень.
 Вечар, пяшчоты кінь!
 Скора ўбачу жывыя карэньні,
 залатыя агні-маякі.

Мае думкі хваля калыша,—
 калыханку бура пяе.
 Змоўкні, мора, як быццам узвышша,
 акуніся ты ў думкі мае...

З тэй пары прамінулі гады...
 Ну, хутчэй, ну, хутчэй, параход!
 Тут памёр наш пясняр малады
 у той самы Семнаццаты год.

III

Ой, за Ялтай, у полі,
 сярод Крымскіх гор
шырокі курган—магілы.
Сонца сваволіць,
 тча жоўты узор,
і вецер гуляе пылам.

Кіпарысы, каменні,
 цыкады, крыжы,—
шырокі курган магілы.
Навальніца калені
 сагне й пабяжыць,
і зноў тут жыцьцё застыла.

Ой, неба муліць
 каўнер Крымскіх гор;
сонца Ай-Петры спавіла.
Ня чую зязюлі,
 не яе перабор
над вялікай, забытай магілай!

IV

Страшыць навалніцай
з-за горных сыен
Крым.

Чорная табліца:
„Студэнт
Максім...“

* * *

Хвілінай, толькі хвілінай
заіржала сэрца жалем.
Ой, ня ласкай віталі Максіма
праменьні далёкай чужыны.
Сьціскае яго суглінак,
ветры грудзі стапталі...
Хвілінай, толькі хвілінай
заіржала сэрца жалем.

19 жніўня 1924 г.

Ялта.

З Ы М Е С Т

РЫТМ ГОРАДУ

Стар.

Менскі рытм	7
Абрам	12
Усевалоду Ігнатоўскаму	17
А. Вольнаму	19
Лепш ня сунься	20
✓ Друкар	22
+ Песьня вёскі й фабрычных станкоў	23
• + Бацькава радасьць	25
Падполью	26
+ Буду піонэр	27
+ Чырвонаармейская	28
✓ Вечар	29
+ Новы Менск	30
• Мястэчка	31
Восень	33
Машыніст	35
Мая песьня	35

ЧУЖЫНА

На магілу М. Багдановіча	43
------------------------------------	----

INDEX

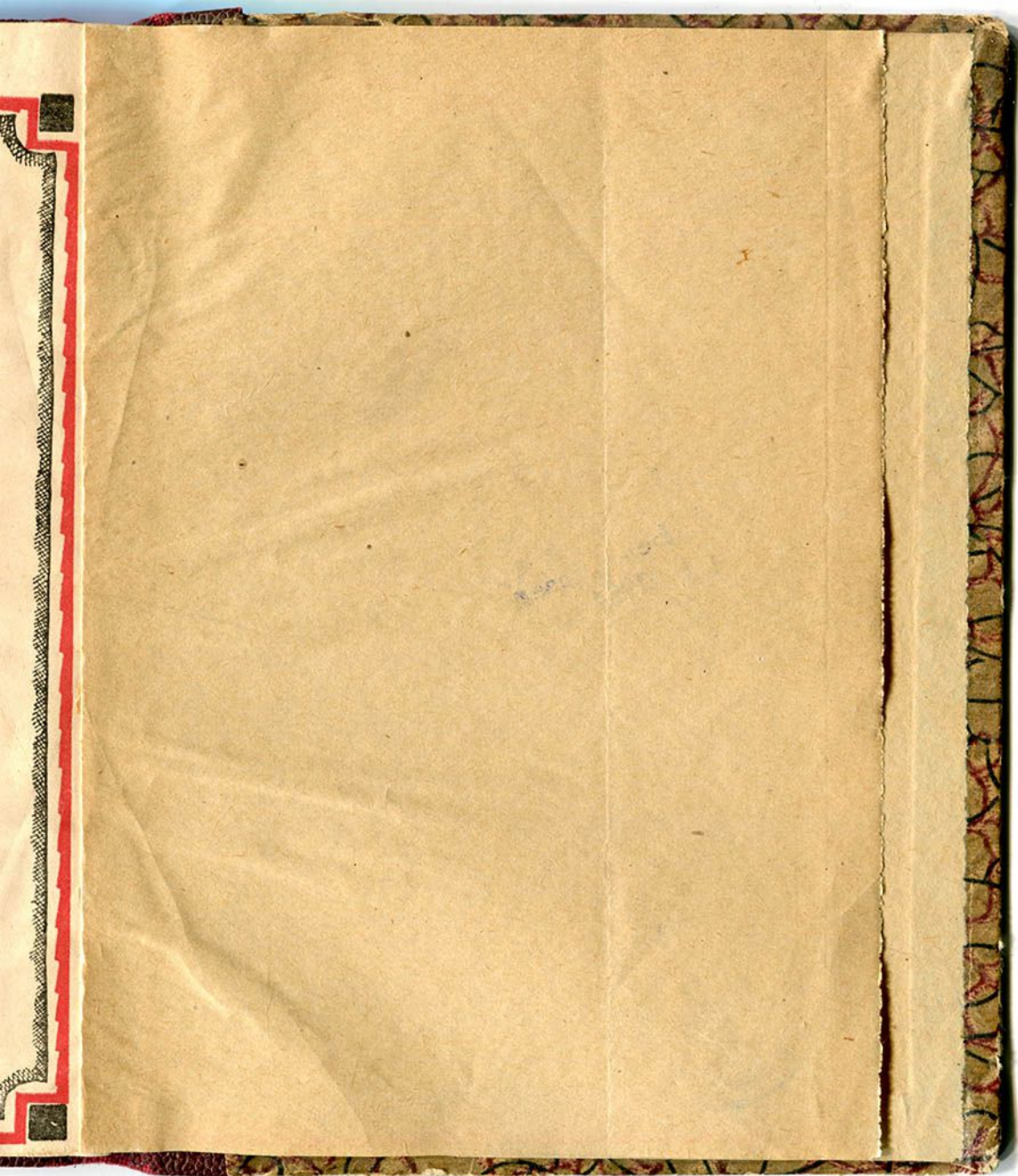
1	THE HISTORY OF THE
2	REIGN OF
3	CHARLES
4	THE SECOND
5	BY
6	JOHN
7	WELLES
8	ESQ.
9	OF
10	THE
11	UNIVERSITY
12	OF
13	OXFORD
14	PRINTED
15	BY
16	JOHN
17	WELLES
18	ESQ.
19	OF
20	THE
21	UNIVERSITY
22	OF
23	OXFORD
24	PRINTED
25	BY
26	JOHN
27	WELLES
28	ESQ.
29	OF
30	THE
31	UNIVERSITY
32	OF
33	OXFORD
34	PRINTED
35	BY
36	JOHN
37	WELLES
38	ESQ.
39	OF
40	THE
41	UNIVERSITY
42	OF
43	OXFORD
44	PRINTED
45	BY
46	JOHN
47	WELLES
48	ESQ.
49	OF
50	THE
51	UNIVERSITY
52	OF
53	OXFORD
54	PRINTED
55	BY
56	JOHN
57	WELLES
58	ESQ.
59	OF
60	THE
61	UNIVERSITY
62	OF
63	OXFORD
64	PRINTED
65	BY
66	JOHN
67	WELLES
68	ESQ.
69	OF
70	THE
71	UNIVERSITY
72	OF
73	OXFORD
74	PRINTED
75	BY
76	JOHN
77	WELLES
78	ESQ.
79	OF
80	THE
81	UNIVERSITY
82	OF
83	OXFORD
84	PRINTED
85	BY
86	JOHN
87	WELLES
88	ESQ.
89	OF
90	THE
91	UNIVERSITY
92	OF
93	OXFORD
94	PRINTED
95	BY
96	JOHN
97	WELLES
98	ESQ.
99	OF
100	THE
101	UNIVERSITY
102	OF
103	OXFORD
104	PRINTED
105	BY
106	JOHN
107	WELLES
108	ESQ.
109	OF
110	THE
111	UNIVERSITY
112	OF
113	OXFORD
114	PRINTED
115	BY
116	JOHN
117	WELLES
118	ESQ.
119	OF
120	THE
121	UNIVERSITY
122	OF
123	OXFORD
124	PRINTED
125	BY
126	JOHN
127	WELLES
128	ESQ.
129	OF
130	THE
131	UNIVERSITY
132	OF
133	OXFORD
134	PRINTED
135	BY
136	JOHN
137	WELLES
138	ESQ.
139	OF
140	THE
141	UNIVERSITY
142	OF
143	OXFORD
144	PRINTED
145	BY
146	JOHN
147	WELLES
148	ESQ.
149	OF
150	THE
151	UNIVERSITY
152	OF
153	OXFORD
154	PRINTED
155	BY
156	JOHN
157	WELLES
158	ESQ.
159	OF
160	THE
161	UNIVERSITY
162	OF
163	OXFORD
164	PRINTED
165	BY
166	JOHN
167	WELLES
168	ESQ.
169	OF
170	THE
171	UNIVERSITY
172	OF
173	OXFORD
174	PRINTED
175	BY
176	JOHN
177	WELLES
178	ESQ.
179	OF
180	THE
181	UNIVERSITY
182	OF
183	OXFORD
184	PRINTED
185	BY
186	JOHN
187	WELLES
188	ESQ.
189	OF
190	THE
191	UNIVERSITY
192	OF
193	OXFORD
194	PRINTED
195	BY
196	JOHN
197	WELLES
198	ESQ.
199	OF
200	THE
201	UNIVERSITY
202	OF
203	OXFORD
204	PRINTED
205	BY
206	JOHN
207	WELLES
208	ESQ.
209	OF
210	THE
211	UNIVERSITY
212	OF
213	OXFORD
214	PRINTED
215	BY
216	JOHN
217	WELLES
218	ESQ.
219	OF
220	THE
221	UNIVERSITY
222	OF
223	OXFORD
224	PRINTED
225	BY
226	JOHN
227	WELLES
228	ESQ.
229	OF
230	THE
231	UNIVERSITY
232	OF
233	OXFORD
234	PRINTED
235	BY
236	JOHN
237	WELLES
238	ESQ.
239	OF
240	THE
241	UNIVERSITY
242	OF
243	OXFORD
244	PRINTED
245	BY
246	JOHN
247	WELLES
248	ESQ.
249	OF
250	THE
251	UNIVERSITY
252	OF
253	OXFORD
254	PRINTED
255	BY
256	JOHN
257	WELLES
258	ESQ.
259	OF
260	THE
261	UNIVERSITY
262	OF
263	OXFORD
264	PRINTED
265	BY
266	JOHN
267	WELLES
268	ESQ.
269	OF
270	THE
271	UNIVERSITY
272	OF
273	OXFORD
274	PRINTED
275	BY
276	JOHN
277	WELLES
278	ESQ.
279	OF
280	THE
281	UNIVERSITY
282	OF
283	OXFORD
284	PRINTED
285	BY
286	JOHN
287	WELLES
288	ESQ.
289	OF
290	THE
291	UNIVERSITY
292	OF
293	OXFORD
294	PRINTED
295	BY
296	JOHN
297	WELLES
298	ESQ.
299	OF
300	THE
301	UNIVERSITY
302	OF
303	OXFORD
304	PRINTED
305	BY
306	JOHN
307	WELLES
308	ESQ.
309	OF
310	THE
311	UNIVERSITY
312	OF
313	OXFORD
314	PRINTED
315	BY
316	JOHN
317	WELLES
318	ESQ.
319	OF
320	THE
321	UNIVERSITY
322	OF
323	OXFORD
324	PRINTED
325	BY
326	JOHN
327	WELLES
328	ESQ.
329	OF
330	THE
331	UNIVERSITY
332	OF
333	OXFORD
334	PRINTED
335	BY
336	JOHN
337	WELLES
338	ESQ.
339	OF
340	THE
341	UNIVERSITY
342	OF
343	OXFORD
344	PRINTED
345	BY
346	JOHN
347	WELLES
348	ESQ.
349	OF
350	THE
351	UNIVERSITY
352	OF
353	OXFORD
354	PRINTED
355	BY
356	JOHN
357	WELLES
358	ESQ.
359	OF
360	THE
361	UNIVERSITY
362	OF
363	OXFORD
364	PRINTED
365	BY
366	JOHN
367	WELLES
368	ESQ.
369	OF
370	THE
371	UNIVERSITY
372	OF
373	OXFORD
374	PRINTED
375	BY
376	JOHN
377	WELLES
378	ESQ.
379	OF
380	THE
381	UNIVERSITY
382	OF
383	OXFORD
384	PRINTED
385	BY
386	JOHN
387	WELLES
388	ESQ.
389	OF
390	THE
391	UNIVERSITY
392	OF
393	OXFORD
394	PRINTED
395	BY
396	JOHN
397	WELLES
398	ESQ.
399	OF
400	THE
401	UNIVERSITY
402	OF
403	OXFORD
404	PRINTED
405	BY
406	JOHN
407	WELLES
408	ESQ.
409	OF
410	THE
411	UNIVERSITY
412	OF
413	OXFORD
414	PRINTED
415	BY
416	JOHN
417	WELLES
418	ESQ.
419	OF
420	THE
421	UNIVERSITY
422	OF
423	OXFORD
424	PRINTED
425	BY
426	JOHN
427	WELLES
428	ESQ.
429	OF
430	THE
431	UNIVERSITY
432	OF
433	OXFORD
434	PRINTED
435	BY
436	JOHN
437	WELLES
438	ESQ.
439	OF
440	THE
441	UNIVERSITY
442	OF
443	OXFORD
444	PRINTED
445	BY
446	JOHN
447	WELLES
448	ESQ.
449	OF
450	THE
451	UNIVERSITY
452	OF
453	OXFORD
454	PRINTED
455	BY
456	JOHN
457	WELLES
458	ESQ.
459	OF
460	THE
461	UNIVERSITY
462	OF
463	OXFORD
464	PRINTED
465	BY
466	JOHN
467	WELLES
468	ESQ.
469	OF
470	THE
471	UNIVERSITY
472	OF
473	OXFORD
474	PRINTED
475	BY
476	JOHN
477	WELLES
478	ESQ.
479	OF
480	THE
481	UNIVERSITY
482	OF
483	OXFORD
484	PRINTED
485	BY
486	JOHN
487	WELLES
488	ESQ.
489	OF
490	THE
491	UNIVERSITY
492	OF
493	OXFORD
494	PRINTED
495	BY
496	JOHN
497	WELLES
498	ESQ.
499	OF
500	THE
501	UNIVERSITY
502	OF
503	OXFORD
504	PRINTED
505	BY
506	JOHN
507	WELLES
508	ESQ.
509	OF
510	THE
511	UNIVERSITY
512	OF
513	OXFORD
514	PRINTED
515	BY
516	JOHN
517	WELLES
518	ESQ.
519	OF
52	

ЦАНА 35 кап.

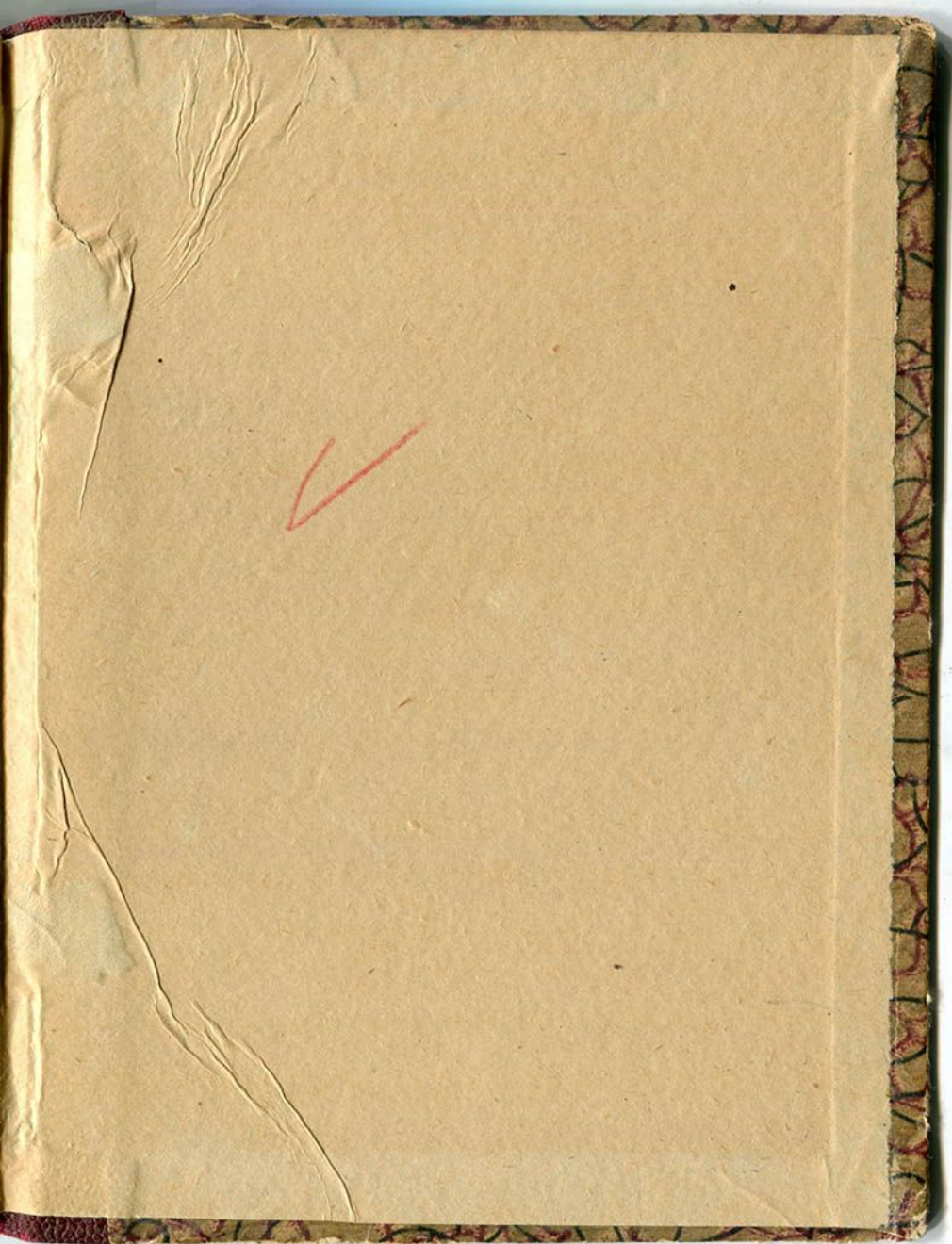
871

Бел. дзел
1994 г.

A

B0000000 1439329